

उपसर्जनभूते H. an. 2, 29. अग्रधाने MED. g. 3. KĀTJ. Çr. 1, 2, 3, 4. 4, 1, 30. 16, 1, 1. im Gegens. zu प्रधान 1, 2, 18. MADHUS. in Ind. St. I, 13, 4—6. अङ्ग = प्रधान TRIK. 3, 3, 53. ist aller Wahrscheinlichkeit nach nur ein Druckfehler. — 5) *Anhang, ein ergänzendes Werk*: वेदाः सर्वाङ्गानि KENOP. 33. Die 6 Anhänge des Veda oder der Çrutis sind: शिखा, व्याकरण, कन्दम्, निरुक्त, कल्प und ज्योतिष AK. 1, 1, 5, 4. H. 250. 251. षडङ्गविद् M. 3, 185. वेदाः साङ्गोपाङ्गाः N. (BOPP) 12, 17; vgl. ROTH im NIRUKTA XIV fgg. धनुर्वेदः साङ्गोपाङ्गोपनिषदः सरस्वत्यः VIÇV. 3, 16. साङ्गशब्दानुशासन die Wortlehre mit ihren Anhängen (Lehre vom Geschlecht, Wurzelverzeichnis) H. 1. Die Gāina's theilen ihre heiligen Schriften in Anga's und Upānga's, die sich zusammen auf 12 Werke belaufen, H. 245; vgl. उपाङ्ग. — 6) eine symbolische Bezeichnung der Zahl sechs (vgl. u. 3) BHĀSK. im Verz. d. B. H. No. 844. — 7) *Hilfsmittel* TRIK. 3, 3, 53. H. an. 2, 29. MED. g. 2. अङ्गाङ्गिभावमज्ञाता कथं सामर्थ्यनिर्णयः HIT. II, 141. निरङ्ग 72, 9. — 8) *Thema* (in der Grammatik) P. 1, 4, 13. — 9) *Geist* (?): अङ्गं मनसि काये चेत्यभिधानात्तरदर्शनात् । यथा । हिरण्यगर्भाङ्गभुवं मुनिं हरिरिति मायः । ÇKDR. — Euphonische Regeln P. 6, 1, 119.

4. अङ्गं adj. 1) mit Gliedern versehen PAT. zu P. 2, 3, 20. MED. g. 3. — 2) nahe, anstossend H. an. 2, 19. MED. g. 3.

अङ्गक n. = 3. अङ्ग *Glied, Theil, Körper* u. s. w.: नाभिः प्राणयङ्गके TRIK. 3, 3, 288. प्रियतमाङ्गाकात् ÇIC. 4, 66.

अङ्गयत् (3. अङ्ग + यत्) m. körperliches Leiden VAIDJ. im ÇKDR.

अङ्गज (3. अङ्ग + ज) 1) adj. a) in, an, aus dem Körper entstanden, körperlich: भावकावकेलास्त्रयोऽङ्गाः (अलंकारः) H. 509. रजः प्रताप्य चाङ्गजम् R. 3, 76, 33. — b) schön, hübsch (सुन्दर) H. an. 3, 142. — 2) m. a) Sohn TRIK. 3, 3, 83. H. 542. an. 3, 142. MED. g. 19. VIÇVA im ÇKDR.; vgl. R. 3, 71, 9: मर्त्येष्ट्य — अङ्गात्पुत्रशते जसे und 2, 74, 11: अङ्गप्रत्यङ्गजः पुत्रो हृदयाच्चापि जायते; vgl. auch अङ्गजनुम्. — b) Kopshaar TRIK. H. an. MED. VIÇVA. — c) Liebe, der Liebesgott TRIK. 1, 1, 38. 3, 3, 83. H. 227. an. 3, 142. MED. VIÇVA. — d) Trunkenheit (मद) H. an. MED. im ÇKDR. — e) Krankheit (गद) MED. g. 19. (soll nach ÇKDR. nur v. l. für मद sein: मद्यस्थाने गद इति काचिन्मेदिनी). — 3) f. ०शा Tochter H. 542. — 4) n. Blut TRIK. 3, 3, 33. MED.

अङ्गजनुम् (अङ्ग + जनुम्) m. Sohn Verz. d. B. H. No. 578. — Vgl. अङ्गज. अङ्गज्वरं (3. अङ्ग + ज्वर) adj. Gliederschmerzen verursachend: निर्वोचमर्हं यत्तुमङ्गज्वरोऽङ्गज्वरं तव AV. 5, 30, 8. — Vgl. अङ्गभेद.

अङ्गण n. Hof BHARATA zu AK. im ÇKDR. H. 1004. Sch. उज्जटाङ्गणभूमिषु RAGH. 1, 52. विमानं कंसयुक्तमेतत्तिष्ठति तेऽङ्गणो DEV. 3, 50. नृपाङ्गण KĀVYAPR. 166, 15 (vgl. BHARTṚ. 2, 46.). — Vgl. अङ्गन.

अङ्गति m. 1) Feuer MED. t. 86. ÇABDAR. im ÇKDR. — 2) ein Brahman, der das heilige Feuer unterhält, dies. — 3) Brahman, dies. — 4) Viṣṇu, ÇABDAR. — Vgl. अङ्गति.

अङ्गल nom. abstr. 1) von 2. अङ्ग 2. NALOD. 1, 23. — 2) von 2. अङ्ग 4. KĀTJ. Çr. 4, 1, 28.

अङ्गद (3. अङ्ग + द) 1) m. N. pr. ein Sohn Lakshmana's VP. 383. RAGH. 15, 90. ein Sohn Gada's und der Vṛhatī HARIV. 9192. ein Affe, ein Sohn Bālin's, TRIK. 3, 3, 202. H. an. 3, 326. MED. d. 17. R. 6, 73, 63. 112, 88. — 2) f. ०दा das Weibchen des Elephanten des Südens TRIK. 3,

3, 202. H. an. 3, 326 (lies अङ्गदा st. अङ्गना). MED. d. 18; vgl. अङ्गना 4. — 3) n. ein Geschmeide, das auf dem Oberarm getragen wird, AK. 2, 6, 3, 9. TRIK. 3, 3, 202. H. 662. an. 3, 326. MED. d. 17. R. 1, 9, 16. 43, 41. 2, 32, 8. 6, 112, 88. VIKR. 14. Am Ende eines adj. Comp. f. आ R. 3, 33, 40.

अङ्गदीप (2. अङ्ग + दीप) m. die Insel der Anga's, eine von den 6 kleineren Weltinseln, Vāju-P. im VP. 173, N. 3.

अङ्गन 1) n. Gang (यान) H. an. 3, 354. MED. n. 29. अङ्गमङ्गनादञ्चनादा NIR. 4, 3. — 2) m. n. TRIK. 3, 3, 14. n. Hof AK. 2, 2, 12. H. 1004. an. 3, 354. MED. n. 29. महाराजाङ्गनं प्रूराः प्रविशन्तु महेदयम् R. 2, 3, 19. 'नृपाङ्गन BHARTṚ. 2, 46.; vgl. अङ्गण, प्राङ्गण. — In der ersten Bedeutung von अङ्ग gehen.

अङ्गनी (von 3. अङ्ग) 1) ein schön geformtes Frauenzimmer gaṇa पा-मादिः VOP. 7, 32. 33. AK. 2, 6, 1, 3. H. 505. an. 3, 354 (= नितम्बिनी, st. अ-नंगा ist अङ्गना zu lesen). MED. n. 29 (= कामिनी). — 2) Frau, Frauenzimmer M. 9, 45. 48. 40, 11. 11, 54. JĀGṆ. 1, 274. R. 1, 9, 11. N. 3, 15. 16, 9. नृपाङ्गनाः des Königs Gemahlinnen R. 2, 66, 23. 76, 23. — 3) Weibchen: गजाङ्गना R. 2, 30, 23. कुर्याङ्गना ÇIK. 26. — 4) das Weibchen des Elephanten des Nordens (सर्वभौम) AK. 1, 1, 2, 6. des Südens (वामन) HAR. 147; vgl. अङ्गदा. — 5) die Jungfrau im Thierkreise Ind. St. II, 260.

अङ्गनाप्रिय (अङ्गना + प्रिय) 1) adj. den Frauen lieb. — 2) m. N. einer Pflanze, Jonesia Asoca, ÇABDAR. im ÇKDR.

अङ्गपालि m. Umarmung TRIK. 3, 2, 4. — Wohl aus अङ्गपालि entstanden.

अङ्गभेद (3. अङ्ग + भेद) adj. Gliederreißen verursachend: अङ्गभेदो अङ्गज्वरो यद्यं ते हृदयामयः (यत्तुः) AV. 5, 30, 9. 10, 13, 4. 22. — Vgl. अङ्गज्वर. अङ्गमर्द (3. अङ्ग + मर्द) m. der das Gliederreiben als Geschäft betreibt H. 492. — Vgl. अङ्गमर्दक, अङ्गमर्दिन्.

अङ्गमर्दक (3. अङ्ग + मर्दक) m. = अङ्गमर्द TRIK. 2, 8, 31.

अङ्गमर्दिन् (3. अङ्ग + मर्दिन्) m. = अङ्गमर्द HALI. im ÇKDR.

अङ्गय्, अङ्गयति 1) gehen DHĀTUP. 35, 74; vgl. अङ्ग. — 2) bezeichnen ebend.; vgl. अङ्गय्.

अङ्गरक्त (3. अङ्ग + रक्त) m. N. einer Pflanze = रक्ताङ्ग = रोचनी = कर्कश u. s. w. ÇABDAR. im ÇKDR.

अङ्गरत्नणी (3. अङ्ग + रत्नणी) f. ein eisernes Netz zum Schutz des Körpers H. 769. (v. l. ०रत्नणी).

अङ्गराग (3. अङ्ग + राग) m. Farbe, Puder, Salbe, Schminke als Cosmetica: अङ्गरागस्य चार्पणम् R. 1, 3, 17. चित्यमाल्याङ्गराग adj. VIÇV. 8, 10. स्नानानि चाङ्गरागांश्च माल्यानि विविधानि च R. 6, 106, 2. दिव्याङ्गरागो वैदेहीम् 6, 99, 6. पुण्यगन्धेन — अङ्गरागेण RAGH. 12, 27. अङ्गरागारुणं वनः AMAR. 14. = विलियन H. 633.

अङ्गराज (2. अङ्ग + राज्) m. Karna, König der Anga's, H. 711. — Vgl. अङ्गराज R. 1, 10, 3. 4.

अङ्गरुह (3. अङ्ग + रुह) 1) adj. auf dem Körper wachsend. — 2) n. Haar: मृत्न्यङ्गरुहाणि (der Sitā) R. 6, 23, 11.

अङ्गलिपि (2. अङ्ग + लिपि) f. die Schrift der Anga's LALIT. 123, N. 3. अङ्गलीयलिपि f. eine besondere Schriftgattung, LALIT. 123, N. 3. — Es ist wohl अङ्गलीयलिपि zu lesen.

अङ्गलोक (अङ्ग + लोक) m. N. eines Landes R. 4, 43, 8.